

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1351/2567

นาย ส. โจทก์ นาย ว. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 328, ป.วิ.อ. มาตรา 36, ป.วิ.อ. มาตรา 46, ป.วิ.อ. มาตรา 192, พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17, พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 25

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลแขวงนครสวรรค์เป็นคดีหมายเลขดำที่ อ.2097/2563 ขอให้ลงโทษตาม ป.อ. มาตรา 326, 328 ซึ่ง ป.อ. มาตรา 328 มีระวางโทษเกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลแขวงนครสวรรค์ ภายหลังโจทก์ขอถอนฟ้องเพื่อยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดนครสวรรค์ซึ่งเป็นศาล ที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา ศาลแขวงนครสวรรค์มีคำสั่งอนุญาต และหลังจากนั้น 6 วัน โจทก์ ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลจังหวัดนครสวรรค์ การถอนฟ้องของโจทก์จึงมิใช่การถอนฟ้องเด็ดขาด สิทธิ นำคดีอาญามาฟ้องไม่ระงับ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา 328 มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสองปี และ ปรับไม่เกินสองแสนบาท เกินอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์ที่จะพิจารณาตาม พระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (5) แม้ศาลแขวงนครสวรรค์อาจปรับ บทลงโทษตาม ป.อ. มาตรา 326 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ที่ผู้พิพากษาค้นคดีมีอำนาจพิจารณาคดี อันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์ และเป็นความผิดที่รวมอยู่ในความผิดตามฟ้อง แต่ข้อกฎหมาย ดังกล่าวเป็นเรื่องการพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอที่มีได้กล่าวในฟ้อง เป็นคนละกรณีกับอำนาจ พิจารณาพิพากษาศาลแขวงนครสวรรค์ และการจะปรับบทลงโทษจำเลยในการกระทำ อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่พิจารณาได้ความตาม ป.วิ.อ. มาตรา 192 นั้น ศาลจะต้องมีอำนาจ พิจารณาพิพากษาคดีเสียก่อน เมื่อศาลแขวงนครสวรรค์ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ก็ไม่อาจ ปรับบทลงโทษตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ แม้คดีส่วนแพ่งมีทุนทรัพย์ไม่เกิน 50,000 บาท แต่คดี ส่วนแพ่งเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา การพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลต้องถือข้อเท็จจริง ตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 46 ทั้งเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา เมื่อโจทก์อุทธรณ์คดีในส่วนอาญา ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ได้โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตอุทธรณ์คดีส่วนแพ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90, 326, 328 ให้จำเลยชดใช้ ค่าเสียหายเป็นเงิน 800,000 บาท แก่โจทก์ ศาลชั้นต้นได้ส่วนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูล ให้ ประทับฟ้อง จำเลยให้การปฏิเสธ และขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับคดี ส่วนอาญา แต่ให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ 10,000 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ย้อนสำนวนไปให้ ศาลชั้นต้นพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมี คำพิพากษาใหม่ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติ ว่า โจทก์ฟ้องจำเลยในมูลเหตุเดียวกับคดีนี้ต่อศาลแขวงนครสวรรค์และยื่นคำร้องขอถอนฟ้องเมื่อ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 ศาลแขวงนครสวรรค์มีคำสั่งในวันเดียวกันอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้อง

และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ต่อมาเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2563 โจทก์ฟ้องจำเลย เป็นคดีนี้ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยมีว่า ฟ้องของโจทก์ต้องห้ามตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 36 หรือไม่ จำเลยฎีกาว่า โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลแขวงนครสวรรค์ ฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 แต่ความผิดดังกล่าว มีความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์รวมอยู่ด้วย ศาลแขวงนครสวรรค์จึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษา การถอนฟ้องต่อศาลแขวงนครสวรรค์แล้วนำคดีมาฟ้องใหม่ต่อศาลชั้นต้นในความผิดเดียวกัน การกระทำครั้งเดียวของจำเลยเป็นผลให้จำเลยต้องถูกดำเนินคดีหลายครั้งไม่รู้จักจบสิ้น จึง ต้องห้ามตามบทบัญญัติดังกล่าว นั้น เห็นว่า ตามคำร้องขอถอนฟ้องในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.2097/2563 ของศาลแขวงนครสวรรค์ โจทก์ระบุเหตุผลว่า "...เนื่องจากโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ใน ข้อหาหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ซึ่งเป็นคดีที่เกิน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์ โจทก์จึงมีความประสงค์ขอถอนฟ้องคดีเพื่อนำ คดีไปยื่นฟ้องใหม่ต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมต่อไป คือ ศาลจังหวัดนครสวรรค์..." ดังนี้ เมื่อความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 มีอัตราโทษ จำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท กรณีจึงเกินอำนาจของศาลแขวงนครสวรรค์ที่จะ พิจารณาพิพากษตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (5) แม้ในคดี ดังกล่าวศาลแขวงนครสวรรค์อาจปรับบทลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 ซึ่งมี ระยะเวลาโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ที่ผู้พิพากษา คนเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี อันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง นครสวรรค์และเป็นความผิดที่รวมอยู่ในความผิดตามฟ้องดังที่จำเลยฎีกา แต่ข้อกฎหมายที่จำเลย ยกขึ้นอ้างเป็นเรื่องการพิพากษาหรือคำสั่งเกินคำขอที่มีได้กล่าวในฟ้องซึ่งเป็นคนละกรณีกับอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์ และการจะปรับบทลงโทษจำเลยในการกระทำ อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่พิจารณาได้ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 นั้น ศาลจะต้องมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเสียก่อน เมื่อศาลแขวงนครสวรรค์ไม่มีอำนาจ พิจารณาพิพากษาก็ไม่อาจปรับบทลงโทษตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ ฎีกาในส่วนนี้ของจำเลย ฟังไม่ขึ้น การที่โจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีนี้หลังจากถอนฟ้องในคดีเดิมเพียง 6 วัน แสดงให้เห็นว่าโจทก์ประสงค์ที่จะถอนฟ้องเพื่อฟ้องจำเลยเป็นคดีใหม่ต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณา คดี มิใช่การถอนฟ้องคดีเด็ดขาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 36 และไม่ เป็นเหตุให้จำเลยต้องถูกดำเนินคดีหลายครั้งดังที่จำเลยฎีกาแต่อย่างใด คำพิพากษาศาลฎีกาที่ จำเลยอ้างมีข้อเท็จจริงไม่ตรงกับคดีนี้ สำหรับคดีส่วนแพ่งซึ่งจำเลยฎีกาว่ามีทุนทรัพย์ในชั้นอุทธรณ์ ไม่เกิน 50,000 บาท ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ต้องไม่รับวินิจฉัย นั้น คดีส่วนแพ่งของโจทก์เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา การพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้อง ถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา มาตรา 46 ทั้งเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา เมื่อโจทก์อุทธรณ์คดีในส่วนอาญา ศาลอุทธรณ์ ภาค 6 ย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งได้โดยโจทก์ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตอุทธรณ์คดี ส่วนแพ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณาคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นพิพากษาใหม่ ทั้งคดีส่วนอาญาและส่วนแพ่ง จึงชอบแล้ว และไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาที่เหลือของจำเลยเพราะไม่ทำ ให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลง ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิจารณายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็น

พับ

องค์คณะ

ไสลเกษ วัฒนพันธุ์ · กมล คำเพ็ญ · พรหมมาศ ภู่อเส

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1351/2567>